

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă
PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I **(60 de puncte)**

A. Integrarea copiilor/elevilor cu dizabilități intelectuale în sistemul educațional presupune înțelegerea particularităților dezvoltării lor și aplicarea unor intervenții psihopedagogice adecvate.

- Precizați semnificația următoarelor concepte: *deficiență mintală* și *comportament adaptativ*. **4 puncte**
- Prezentați particularitățile dezvoltării cognitive, socio-emoționale și comportamentale la copiii/elevii cu dizabilitate intelectuală. **6 puncte**
- Menționați trei particularități ale comportamentului adaptativ la copiii/elevii cu dizabilitate intelectuală. **3 puncte**
- Explicați succint rolul activităților de stimulare cognitivă în procesul recuperator. **3 puncte**
- Specificați două obiective generale cuprinse în structura programului de formare a autonomiei personale. **4 puncte**
- Exemplificați două forme de joc, ca tipuri de învățare pentru copiii/elevii cu dizabilitate intelectuală. **6 puncte**
- Formulați un punct de vedere personal cu privire la importanța adaptării intervenției educațional-terapeutice la particularitățile psiho-individuale ale copiilor/elevilor cu dizabilitate intelectuală. **4 puncte**

B. Știind că orice afectare a limbajului în structurarea și desfășurarea proceselor cognitive ar putea influența calitatea operațiilor gândirii, relațiilor cu cei din jur și structurarea personalității copilului:

- precizați înțelesul conceptului de *tulburare de limbaj*; **2 puncte**
- enumerați patru categorii ale tulburărilor de limbaj; **4 puncte**
- menționați câte un tip de tulburare de limbaj pentru fiecare dintre categoriile enumerate la subpunctul b.; **4 puncte**
- prezentați trei principii logopedice pe baza cărora este organizată activitatea de corectare a tulburărilor de limbaj; **6 puncte**
- argumentați necesitatea respectării unuia dintre principiile prezentate la subpunctul d.; **4 puncte**
- explicați în ce constau trei dintre metodele și procedeele generale utilizate în activitatea logopedică; **6 puncte**
- detaliați etapa diferențierii sunetelor, ca etapă distinctă în procesul de corectare a tulburărilor de limbaj. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

A. Redactați un text coerent, semnificativ științific, de o pagină, în care să:

- prezentați două componente ale curriculumului național;
- explicați o diferență dintre două tipuri de curriculum, specifice pentru copii/elevii/tineri cu CES și/sau dizabilități. **12 puncte**

B. Realizați un demers didactic pentru elevii din *clasa a IV-a* (învățământ special – dizabilități intelectuale ușoare și moderate), pentru aria curriculară *Limbă și comunicare, disciplina: Citire-Scriere-Comunicare* în care:

- prezentați o metodă activ-participativă și un mijloc modern audio-vizual și informatic, prin care profesorul pune accent pe *receptarea mesajelor orale, exprimarea clară în situații de comunicare, participare la dialog*, respectiv, *formularea răspunsurilor și a întrebărilor*;
- precizați câte un avantaj al selectării elementelor de instruire didactică prezentate la pct. a);
- exemplificați modalitatea concretă de realizare a demersului didactic, prin utilizarea elementelor de instruire didactică prezentate la pct.a);
- elaborați un item de tip alegere multiplă și un item de completare prin care să evaluați demersul didactic inițiat (veți avea în vedere formatul itemului, elaborarea răspunsului așteptat și corectitudinea științifică). **18 puncte**